

תוכן העניינים

7 הקדמה למהדורה השנייה

11 פתח־דבר

"פסיכולוגיה כמדע חמור"

13 מבוא מאת יעקב גולומב

53 הערת הקדמה למאמר מאת ש"ה ברגמן ונתן רוטנשטרייך

55 ביבליוגרפיה רלוונטית

58 "פילוסופיה כמדע חמור"

"פנומנולוגיה"

140 הערת הקדמה למאמר

144 "פנומנולוגיה"

הקדמה למהדורה השנייה

חלפו למעלה משמונים שנה מאז כתב הוסרל את המאמר הראשי "פילוסופיה כמדע חמור" בקובץ שלפנינו וכארבעים שנה מאז תורגם לראשונה לעברית והופיע בהוצאת מאגנס. שני דברים משמעותיים התרחשו בינתיים, למן תרגומם לעברית, שחייבו התקנה מחודשת של המאמרים שבקובץ: היתוספה ספרות פרשנית עצומה ומגוונת העוסקת בפנומנולוגיה ובנושאים הבאים לביטוי במאמרו של הוסרל, שרק חלק קטן ורלוונטי ממנה מזכר במהדורה שלפנינו; גם השפה העברית לא נחה על שמריה והתעשרה במונחים פילוסופיים חדשים או מחודשים שחלקם קשור באופן הדוק לשפת ההגות הפנומנולוגית ושמן ההכרח שיבואו לידי ביטוי בתרגומים המותקנים לימינו.

חלק ניכר מעושר חדש זה יש לזקוף לזכותו של אברהם צבי בראון, שבתרגמו את ספרו של הוסרל 'הגיונות קרטזיאניים' תרם תרומה חשובה לגיבוש אגרון עברי של מונחים פנומנולוגיים ושרוב הצעותיו ירשמו גם במהדורה מעובדת זו. גם זכות גדולה נפלה לידי נתן רוטנשטרייך אשר בהגותו תרם תרומה משמעותית ביותר לשמירתה וטיפוחה של ההגות הפנומנולוגית בארץ. על עזרתו האדיבה במינוח ובעצותיו הטכניות אני חייב לו תודה מיוחדת.

לגבי הנושא המרכזי של הקובץ שלפנינו, לצערי, כאז כן עתה: השתלטותה של הטכנולוגיה והשיטה של מדעי הטבע על הפסיכולוגיה, לא רק שלא נעצרה, כדרישתו של הוסרל במאמרים כאן, אלא אף הרחיקה לכת: אנו עדים כיום לאימפריאליזם ללא עוררין של הטכנולוגיה הביהכירויסטית.

"רכישת הכלליות הטהורות על-ידי

שיטת ראיית המהויות"

180	הצרת הקדמה לפרק
181	ביבליוגרפיה רלוונטית
	"רכישת הכלליות הטהורות על-ידי שיטת
183	ראיית המהויות"
221	אגרון ולקסיקון בסיסי

הפסיכולוגיה האמפירית העכשווית נותרה, למרות התחכום ההולך וגבר שלה, אותה גברת בשינוי אדרת: יישום לא תקף, מבחינת העניין ומושאי החקירה, של הפרדיגמה של מרעי הטבע הפחיתביסטיים' על מדע הפסיכי. גם הניסיונות המודרניים ליישם את מודל המחשב על מחקרים קוגניטיביים של החשיבה מותירים את האיש החושב בבחינת עבד הסוגד לטכניקה המנוגדת לתוכן שאותו היא מבקשת לחקור. תקוותי היא כי עיון מחודש במאמרים המכונסים כאן יאייט במקצת את הריצה המטרופת של 'מדעני' ההתנהגות אחרי שיטותיהם של מרעי הטבע, שבהם, כך נדמה, מידת הדוגמטיות קטנה והולכת ביחס הפוך למה שקורה במעבדותיה המודרניות הממוחשבות להפליא של הפסיכולוגיה.

בעיבוד של התרגומים שלפנינו, השתדלתי במידת האפשר, לשמור על התרגום המקורי תוך הבאה למידה גדולה יותר של אחידות ועקיבות במתחים ובכיתובם. תיקנתי רק תיקונים הכרחיים. באותם מקומות שבהם הסטייה הן מן המקור והן מן העברית המודרנית נראתה לי משמעותית מדי נאלצתי לתרגם את המאמר כולו מחדש — כפי שאירע לגבי המאמר של הוסרל "פנומנולוגיה", שהובא במהדורה הראשונה באופן מקוטע ובלתי שלם.

הוצאת הספרים ע"ש י"ל מאגנס של האוניברסיטה העברית בירושלים ועורכי מבחר זה מודים לידידי הוסרל ובייחוד לבנו פרופסור גרהארט הוסרל על האדיבות שגילו במתן רשות להוציא מבחר זה.

למעט מקרים בודדים, נשארו על כנן הערותיהם המועילות של עורכי המהדורה הראשונה: הפרופסורים שמואל הוגו ברגמן

ז"ל ונתן רוטנשטרייך יב"א. על אלה הוספתי, לפי הצורך, הערות משלי.

הערות המחבר מסומנות בכוכב * , הערות העורכים מסומנות במספרים.

י.ג.

האוניברסיטה העברית בירושלים
אייר תשנ"ג